

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

Vnde tanta peccantium multitudo. ca. 18.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

cere credimus, quicquid futurum timeretur, sibi metipsum vitam eripere, ne illum offendat, cuius lex est, Non occides. Proterius est seruus, qui domino de potum reddidit antequam poscatur.

Vnde tanta peccantium multitudo. Caput xvij.

Porro cum tot taliaque sint, quæ nos ne peccemus deterrent, quid causæ est, quod peccantium multo maior numerus, quam non peccantium existat multoque copiosior turba sit mundo seruentium, quæ mundi domino & cæli terræque conditori? ita ut cum propheta cogamur exclamare, Non est qui faciat bonum, non est usque ad vnum. Iam enim quod futurum dominus prædixerat, abundauit iniquitas, & refrixit charitas, ut propinquum testetur vltimi iudicii diem. Multa quippe cernimus, plurima audimus, a quibus abhorret animus, & ne illa sentire posset, sæpe nobis oprauit cum cæcos oculos, tum aures surdas. Talia vero mirantibus nobis, causamque inquirentibus respondet Ecclesiastes dicens: Quia non non profertur cito contra malos sententia, absque timore villo filii hominum perpetrant mala. Dilatio igitur pœnæ, peccandi præstat licentiam. Sed si cogitarent peccatores tanto acriorem fore vindictam, quanto magis venire cunctatur, peccandi libidinem coercerent, & nequitiae finem citius ponerent. Delictorum enim vltor deus non semper statim punit: peccantis autem pœnitentiam ideo diu expectat, ut si abierit correctio minus excusabilis fiat pertinacia. Cæterum dum cælestis arbiter a flagello quiescit non remittit iram, sed colligit, ut totam vno impetu effundat & plectendi tarditatem grauitate compenset. Interim ad peccandum alios corporis prouocat voluptas, alios honorum stimulat ambitio, alios multa habendi auditas vrget. Ab his tribus tantum fontibus cuncta quæ sub cælo fiunt crimina oriri quæde reor. Etenim voluptatis germina sunt, otium, vètris ingluuies incædæ

psal. 51.

Eccles. 8.

incontinentia, scortandi inexplebilis cupido, stupri, adulteri, aliæque libidinis, quæ ne dici quidem honeste potest, perpetratio & illa quæ libidinem incitent, obsceni catus, molles muscorum soni, virorum cum mulierculis lasciuientia tripudia, aliæque huiusmodi plura. Ipsa deinde dignitatum honorumque appetitio generatrix est inuidiæ, nutrix superbiæ, amatrix inanis gloriæ. Is enim qui videri publico aliquo officio dignus concupiscit, alijs detrahit vt se efferat: aliorum facta deprimi, vt sua extollat, adulatoribus fauet, & vix vilo vitio abstinet, dum in his etiam quæ perperam agit se laudari cognoscit. Postremo cumulanda opum auiditas quot scateat sceleribus quis enumeret. Inde sunt inter fratres odia, inter amicos dissensiones iurgia, lites, cõrõtioncs, alæque lusus, periuria, fraudes furta, rapinæ, contumeliæ, iniuriæ, vulnera, cædes, & citius ad eundæ hæreditatis gratia concupitæ ante diem parentum mortes. Quid multa? nullum prorsus flagitium, in quo aliquid speratur lucri deuitat avaritia, dicente Apostolo: Radix omnium malorum est cupiditas. Omnibus autem malis istis carebit, qui tribus illis a quibus cuncta agni credimus carere studuerit, obstruissis quippe fontibus, riuos deficere ac siccare necesse est. Desinent fluere vitia, cum vnde fluant non habuerint. Recide truncum, & rami morientur. A voluptate ambitione, avaritia procul esto, & nullam causam habebis inique aliquid improbeque patrandi. Vt voluptates fugias memor esto sapientissimi Salomonis sententiæ dicentis, Si annis multis vixerit homo & in his omnibus lætus fuerit, meminisse debet tenebrosi temporis & dierum multorum, qui cū venerint vanitatis arguuntur præterita. Breuis nanque momentaneaque voluptas facile contõnetur, si æterna cogitabimus. Vt autem & terrenarum dignitatum ambitio in te non habeat locum, recordare quod ob hoc ipsum pharisæos dānauerit dominus noster, dicens, Væ vobis pharisæi qui diligitis primas cathedras in synagogis, & salutationes in foro. Recordare præterea quæ graui onere præ-

1. Tim. 6.

Eccles. ii.

Luca. ii.

De charitate Liber III .315.

mūtu r qui in dignitate cōstituti sunt, primo q̄d multo magis illis imputat peccatū q̄ ceteris. Deinde, q̄d non p̄ semodo, verum etiā pro omnibus quibus p̄sunt, tenētur reddere ratiōem. Et si per eorum negligentia plebs deliquerit, tam aliena quam sua culpa rei erunt. Vt p̄o-
 stremo diuitias non concupiscas, Apostoli p̄ceptum ad mentē reuoca. Nihil (inqt) intulimus in hūc mundū, haud dubium, quia nec auferre quid possumus. Habentes autem alimenta & quibus tegamur, his contenti simus. Nam qui volunt diuites fieri, incidunt in tentationem & laqueum diaboli, & desideria multa inutilia & nociua, quæ mergunt homines in interitum & perditionem. Nec dīctorum Christi domini obliuiscaris, Noli te (inqt) thesaurizare in terra, sed in cælo. Non potestis deo seruire & mammonæ. Quid prodest homini si vniuersum mundum lucretur, animæ v̄o suæ detrimentum patiatur? Et facilius camelus transibit per foramē acus, quam diues ascendere valebit ad regnum cælorū. Et v̄a vobis diuitibus, q̄ habetis consolationem v̄fam Illius etiam diuitis memento, qui hubertate frugum lætatus, per annos multos his fruiturum se putauit, & nocte insequentē vita decessit, quod congregauerat alijs reliquit, ipse sua spe frustratus est. Ille quoque diues menti tuæ succurrat, quem vestiebat purpura, quem quotidie delicata saginabant conuiuia, nudus in inferno sepelitur, & in igni ardens gutta aquæ indiget, q̄ linguam refrigeret. Si talis est p̄sentium diuitiarum fructus, nonne stultissimus est qui eas concupiscit, & nō potius ad diuitias nunquam perituras aspirat? Beati enim pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cælorum. Qui ergo tria hæc quæ proposuimus curauerit, ille arbor bona bonos germinans fructus erit, mala autem malos proferens fructus esse desinet. Si enim in radice vitium non fuerit, nec in fructibus erit. Non de patribus & filijs (vt quidam putauerunt) ista in euāgelio dicuntur, sed de opibus ex intentione animi p̄fectis. Alioquin falsa esset arboris parabola, si hoc significaret, quod pater bonus bonos

1. Tim. 6.

Matt. 6.

Matt. 6.

Lucæ. 6.

Lucæ .12.

Lucæ .16

Matt. 7.

Lucæ. 6.

gignat filios, & malus malos. Achab enim regum Israel pessimus, optimi filii ac piissimi Ioram pater fuit, & econtrario Ezechias rex Iuda iustus ac sanctus Manassen genuit iniquum atque scelestum. Nemo itaque suum peccatum patris prauitate excuset. Pater non portabit iniquitatem filii, nec filius nequitiam patris. Anima quæ peccauerit, ipsa punietur. Qualis cuiusque in anima affectus fuerit, talia edet & opera. Intimo prius cordis morbo medicina est adhibenda; ut in cute inde nascentia hulcera curentur. Interiora si sana fuerint, ea quæ foris sunt, pulchre ac probe se habebunt.

De quinque sensibus Cap. XIX.

ET quoniam sensus nostri viæ sunt per quos illa, quæ animæ bonum corrumpunt, intus penetrare solent, quali custodia muniti sint, ne id patiatur, nunc docere conabor. Sensuum nostrorum impar numerus est. Impar autem numerus in scripturis diuinis mundus habetur, par vero immundus dicitur. Animalia quæ bina in arcem Noe ingrediuntur, ex immundis sunt, ex mundis quæ septena. Numeri ergo ratio nos instruit, ne qua culpa sensus nostros pollui sinamus, quos impar supputatio puros esse debere ostendit. Quinario numero ideo censentur, ut per legis præcepta eos dirigas. quinque enim volumina sunt Mosaicæ disciplinæ diuinitus descriptæ. Et quæ quinario etiam quaternarium continet, per quem euangelia signantur, quicquid legi deest, de euangelio adimpletur, ut sensus non solum bonos habeamus, verum etiam perfectos. Quod si domino donante adepti fuerimus, tunc sequetur, quod ipse pollicitus est, dicens, Persequemini inimicos vestros, & corruent coram vobis, persequentur quinque de vestris centum alienos, & centum de vobis decem milia. Si enim sensus nostri præceptis diuinis muniti fuerint, vitiorum multitudo aduersum illos præualere non poterit. Cadent a satere eorum mille & decem milia, ad eos autem non appropinquabunt. Non oculos mundiciem inuabit visa mulier, non aures demulcebit amatorius cantus, non naribus blandietur ad mollitiem animi compositum unguentum

Leuit. 26.